

Vragen naar deskundige door de raad aangesteld en/of het college inzake het bouwproces vo scholen

1. Is het realistisch om bestaande gymfaciliteiten te laten inhuren door de scholen of moeten er toch nieuwe gymzalen gebouwd worden?

Dit is afhankelijk van de beschikbaarheid en de bereikbaarheid (afstand van school naar sportvoorziening en veiligheid route) van bestaande sportvoorzieningen. Dit dient ook te worden gezien vanuit het gebruik van sportzalen door verenigingen buiten schooltijden en wat de betekenis van een sportvoorziening voor de buurt is.

2. Geldt voor vernieuwbouw ook dat het juridisch onduidelijk is? Zie renovatie: wie dient het te betalen?

Indien u met vernieuwbouw vervangende nieuwbouw bedoelt, dan is daar geen onduidelijkheid over: de gemeente is daarvoor verantwoordelijk. Vernieuwbouw wordt als term ook wel gebruikt voor een zeer grootschalige renovatie, waarbij het bestaande gebouw zodanig wordt gerenoveerd dat deze een gelijkwaardige kwaliteit heeft als nieuwbouw en waarvoor dus ook een gelijkwaardige afschrijvingstermijn kan worden gehanteerd. Dit wordt gezien als alternatief voor vervangende nieuwbouw, waardoor het als zodanig moet worden behandeld: gemeente is verantwoordelijk. In het wetsvoorstel dat nog moet worden vastgesteld wordt deze term niet gebruikt, dus blijft het juridisch toch een beetje grijs gebied.

3. Hoe gaat het “bouwheerschap” geregeld worden? Als het schoolbestuur dit toegewezen krijgt, hoe kan de gemeente dan bijsturen i.v.m. de kaders die er gesteld zijn?

In principe worden de kaders vooraf vastgesteld en wordt aan de hand daarvan het krediet verstrekt. Dat betekent dat het schoolbestuur het project moet uitvoeren binnen die gestelde kaders en daar ook verantwoording over moet afleggen. Bij afwijking van die kaders zal overleg moeten plaatsvinden tussen gemeente en schoolbestuur. Het is dus van belang om, naast afspraken over kaders, ook afspraken te maken over monitoring daarvan in het project en procedure afspraken over hoe men omgaat met situaties waarbij afgeweken wordt of moet worden van kaders, welke besluitvormingsorganen daar over dienen te beslissen.

4. Gaat de gemeente met de besturen afspraken maken over bijdragen aan de bouw? Zijn hier contracten voor?

Dit is een vraag voor de projectorganisatie

5. De afspraken inzake fysieke samenwerking en het techniekonderwijs zijn niet erg hard? Klopt dat? Tijdens het gehele project kunnen deze zaken weer tere discussie komen te staan. Is deze conclusie juist? Zo ja hoe is dit te voorkomen.

Deze afspraken maken onderdeel uit van de kaders en moeten wel hard zijn. Het is verstandig om afspraken hierover vast te leggen in bijvoorbeeld een samenwerkingsovereenkomst. Maar je kunt samenwerking tussen de schoolbesturen niet afdwingen, dus of hierover afspraken gemaakt kunnen worden hangt zeer af van de bereidheid van de schoolbesturen. De knoop moet je wel doorhakken voordat je het kader vaststelt.

6. Als er nieuwe scholen staan, denkt men dat dit een aanzuigende werking heeft; meer leerlingen uit Dordrecht. Schoolbesturen hebben belang bij een efficiënt aantal vierkante meters. Dus tijdelijk een aantal leerlingen meer i.v.m. het nieuwe van de gebouwen niet direct in vierkante meters extra omzetten.

Dit is geen vraag

7. Tussentijdse onderzoeken zouden mogelijk zijn. Welk type onderzoeken moeten dat dan zijn?

Ik begrijp deze vraag niet: in welke context wordt dit bedoeld?

8. Energietransitie en verduurzamen eisen nog invulling. Betekent dit ook een forse extra kostenpost?

Dat is afhankelijk van de ambities die men op deze vlakken wil bereiken, maar ook van de uitgangssituatie bijvoorbeeld vwb de energietransitie: ligt er al een warmtenet of zijn er plannen om die in deze omgeving aan te leggen, of moet je een lokale oplossing vinden?

9. Wat is precies het verschil op financieel vlak als het gaat om sturen op exploitatie of sturen op investering?

Indien je alleen stuurt op de investeringskosten maak je in de verdere ontwikkeling van het project eerder beslissingen die gericht zijn op bezuinigingen, terwijl wanneer je stuurt op exploitatie de focus meer komt te liggen op investeringen die de exploitatie ten goede komen. Daarmee kan ook

een goede onderbouwing voor een bijdrage vanuit het schoolbestuur worden ontwikkeld.

10. (dia 9 en punt 5 van dia 10) Na het haalbaarheidsonderzoek en het geven van een voorbereidingskrediet heeft de raad nog maar weinig invloed. Bij de eerste twee stappen geldt dan in feite GO of no Go? Later kan dat niet meer?

Na het voorbereidingskrediet volgt nog het uitvoeringskrediet. Dit is het moment dat de gemeente het grootste deel van haar krediet voor het project vrijgeeft. Uitgaande van een traditionele ontwikkelroute, is op dat moment een aanbestedingsgereed ontwerp van het gebouw beschikbaar. Maar al bij het vrijgeven van het voorbereidingskrediet (op basis waarvan men het programma van eisen en ontwerp traject opstart) is er al een reëel zicht gegeven op het verwachte totaal beschikbaar te stellen krediet. Daarmee worden natuurlijk wel al verwachtingen gecreëerd en het ligt in de rede dat alleen onvoorziene omstandigheden er toe kunnen leiden dat een uitvoeringskrediet niet wordt vrijgegeven.

11. (dia 11) In de ontwerpfase is onze invloed flink gereduceerd (dia 9). Als we na het haalbaarheidsonderzoek vinden dat de scholen er moeten komen, is er dan in feite geen weg meer terug?

Zie voorgaande antwoord. De grafiek geeft aan dat kosten voor het project vooral in de beginfase kunnen worden beïnvloed en dat wanneer aanpassingen aan het project wenselijk of noodzakelijk zijn, die naarmate het project vordert steeds kostbaarder zullen zijn. Het is niet zozeer bedoeld om de invloed van de raad specifiek te duiden. Als u na het haalbaarheidsonderzoek vindt dat er twee nieuwe scholen moeten komen, dan heeft u dat (als het goed is) afgewogen tegen de alternatieven die er zijn: wat als u daarvoor niet kiest, welke alternatieven zijn er dan en zijn die meer acceptabel? En op basis daarvan geeft u ook aan bereid te zijn om een forse investering te doen. Maar ook dan kunnen zich omstandigheden voordoen in de loop van de verdere ontwikkeling van het project waardoor u toch besluit geen (uitvoerings)krediet te verlenen.

12. (dia 12) leerling verschuiving van ene naar andere school a.g.v. nieuw schoolgebouw. Ook tussen openbaar en bijzonder onderwijs? Hebben scholen zich wel eens rijk gerekend en daarom ten onrechte teveel vierkante meters ingevuld in het nieuwe gebouw?

Schoolkeuze van leerlingen is lang niet altijd bepaald door denominatie, dus er kan wel degelijk een verschuiving van belangstelling door leerlingen optreden op het moment dat de ene school een nieuw gebouw heeft en de andere (nog) niet. Maar er zijn ook andere factoren die er voor kunnen zorgen dat er een verschuiving optreedt in de belangstelling voor de ene of andere school. Het komt inderdaad wel voor dat een nieuw schoolgebouw wordt gedimensioneerd op een verwacht aantal leerlingen en dat dat aantal uiteindelijk niet wordt bereikt, waardoor het schoolgebouw overcapaciteit heeft. Maar het komt ook voor dat een schoolgebouw na oplevering te weinig capaciteit heeft en dat er al snel uitbreiding nodig is.

- 13.(dia 16) Uitgangspunt voor gemeente is dat scholen fysiek gaan samenwerken voor beroepsgericht onderwijs (met name techniek): gemeente kan dit niet afdwingen, maar beschouwt dit doel wel in een groter perspectief waarbij doorlopende leerlijnen naar MBO en bedrijfsleven tot stand komen.
Is dit d.m.v. contracten vast te leggen?

Zie eerder antwoord. Het is niet afdwingbaar, maar wanneer partijen dit gezamenlijk als uitgangspunt willen hanteren voor de verdere ontwikkeling van de twee nieuwe scholen, dan is het wel goed om dit juridisch vast te leggen. Vaak begint dat met een intentie overeenkomst, vervolgens samenwerkingsovereenkomst en dat wordt vervolgd in een huur- of gebruiksovereenkomst.

14. Tot welke te investeren bedragen blijft de ambitie overeind om nieuwe scholen te bouwen? Klaarblijkelijk zitten we nu op 60 tot 70 miljoen euro.

Dit is een politieke vraag

- 15.(dia 17) Maak een beheersbare fasering, waarbij ook gefaseerde besluitvorming plaats kan vinden. Valt hieronder ook een no Go op een gegeven moment? Een moment ver na het haalbaarheidsonderzoek.

Dit punt heeft betrekking op het feit dat de keuze voor nieuwbouw op de twee geselecteerde locaties ook implicaties heeft voor andere voorzieningen. En dus gaat het om een complex aan projecten. Het is van belang om er voor te zorgen dat je van tevoren goed weet hoe die projecten zich tot elkaar verhouden en wat de omvang van het totaal naar verwachting bedraagt: als je met project A begint, zit je dan ook aan project B vast, of kun je besluiten het ene wel te doen

en het andere niet? Dat begint al met de vraag: betekent een besluit voor nieuwbouw voor school A automatisch ook nieuwbouw voor school B. En hoe zit dat in de tijd? Het is zaak om dit complex aan projecten goed in beeld te hebben (bijvoorbeeld dmv een Masterplan) en de afhankelijkheden te kennen. En vervolgens een goed beeld te hebben van de besluitvorming over de verschillende onderdelen daarin. In principe zou het zo moeten werken dat de raad op basis van het haalbaarheidsonderzoek inzicht heeft in de implicaties van de twee nieuwe scholen en de afhankelijkheid met andere voorzieningen. Op het moment dat men dan besluit om de twee scholen nieuw te bouwen en de gevolgen die daaraan zijn verbonden acceptabel vindt, dan ontstaat per project een besluitvormingstraject over voorbereidingskrediet en uitvoeringskrediet, waarbij dit telkens wel in de context van het geheel (Masterplan) wordt beschouwd en afgewogen.